

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tenei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. Nā te iti o te pōtiki o te whānau aihe, whakarērea ai ia e ōna tuākana. Ka aituā tētahi o aua tuākana. Nā wai ia i whakaora?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatitina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou, me mahi rawa te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia te whanaungatanga o te tuakana me te teina me te āhua o te noho hei pōtiki i roto i tētahi whānau.

Matapakia ētahi āhuatanga e mōhiotia kētia ana e te ākonga mō ngā aihe.

Matapakia ngā pīrangī o ngā tūruhi ki te mātakitaki i ngā tohorā me ngā aihe. He aha pea te papānga ki aua kirehe o te putanga mai o ngā poti ki tonu i ngā tūruhi ki roto tonu i tō rātou ake taiao. Ka pēhea pea tā te aihe titiro ki aua mea?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini rīpene kōrero, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga me ngā whakautu

1. He kōrero tēnei mō tēhea momo kararehe?
2. He aha ētahi o ngā mahi a te whānau aihe?
3. Ko wai e mātakitaki ana i ngā aihe?
4. He aha i pīrangī ai ngā tūruhi ki te mātakitaki i ngā aihe?
5. Nā te aha i aituā ai ētahi aihe i ētahi wā?

1. He kōrero tēnei mō ētahi aihe.
2. Ko ētahi o ngā mahi ko te rere i ngā ngaru, te tūpou, te whai ika, te takahuri hoki.
3. Ko ngā hunga tūruhi.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

T He tautuhi mōhiotia mai i te pukapuka.

He whakatakinga ā-roto, he whakaharatau

I mua i te pānui i te pukapuka, matapakia ētahi āhuatanga e pā ana ki te noho hei mea pūhoi rawa atu, hei mea iti rawa atu i roto i tētahi whānau, rōpū rānei.

Matapakia tō ngā kōrero paki āhua whakaatu i ngā kararehe hei mea whai i ngā āhuatanga o te tangata, hei mea hoki e āhei ana ki te kōrero. Whakaarohia te mea nā tētahi pōtiki, mea tino iti rawa o ngā aihe, tēnei kōrero i kōrero.

Kia oti i te ākonga te pukapuka te pānui, titiro ki te āhuatanga me ngā mahi a Kaihea – ahakoa iti, he mōhio.

Matapakia te papānga o te tangata ki te taiao o te aihe. Whai whakaarohia te take i kōrerotia ai te kōrero ki tā te aihe titiro. Whakakōrerorotia ngā ākonga i ngā mea i ākonga e rātou mō ngā mahi ka tūpono pea i ngā wā e hāereere ana ngā poti kawē tūruhi me ngā retihuka kōpana i tērā wāhi tonu e kau ana ngā aihe.